وانەی 30

1	نویَذ

رِابەری طروث/نویَذ بکە بوَ طروثەکەت و بوَ خوَتەرخانکردن و ئەم بەرنامەی مەشقکردنە بؤ ئامادەکردنی قوتابیان بؤ خوداوةند.

2	بەشداریکردن (20خولةك)	دةرضوون

بەنؤرة بەشداری بکەن یان لة دةفتةرةکانی خةلَوةی رِوحی هةر یةکیَکتان ئةوة بخویَنةوة کة لة یةکیَ لة خةلَوةی رِوحیةکانتاندا فیَری بوون یان تیَرِامانةکانتان لة برِطةی کتیَبی کة بؤتان دیاری کراوة (دةرضوون 4 : 7 - 13.با بەشدارییةکان کورت بن طویَ لةو کةسة بطرن کة بەشداری دةکات و بەباشی هةلَسوکةوتی لةطةلَ بکةن و طفتوطؤ لەسەر ئەو شتانة مةکةن کة بەشداری ثیَ دةکات.

3	لەبەرکردن (20خولةك)	کةفارةتی طوناه روَما 8:5

أ) تیَرِامان
روَما5: 6- 10
ئةم ئایةتةی خوارةوة لەسەر کارتیَکی رِةش یان سثی بەم شیَوةیة بنووسة

کةفارةتی طوناه روَما 8:5	
ئایةتةکة	روَما 8:5

1-خؤشةویستی خودا:
خودا ضؤن خؤشةویستی خؤی بؤ ئیَمة دةرخست؟خودا تةنها بة ووتة ئیَمةی خؤش ناویَ.بةلَکو بةکردةوةش ئیَمة لة روَما5: 8دةخویَنینةوة کة خودا خؤشةویستی خؤی بؤ ئیَمة دةرخستووة و طةورةترین قوربانی ثیَشکةش کردووة.خودا سروشتی مرؤظی لەکةسی عیسای مەسیحدا وةرطرتووة کة ذیانی بؤ ئیَمة بةختکرد بةلَیَ خودا هةولَی خؤی لةکةسی عیسای مەسیحدا داوة وةك قوربانییةك لة ثیَناوی کةفارةتی طوناهةکانمان.

2-مردنی عیسای مەسیح:
جؤری مردنی عیسای مەسیح ضؤن بوو؟
أ) عیسا بەهؤی طوناهةکانی خؤی نەمرد.
مردن سزای طوناهکردنة (برِواننة روَما6: 23) ئةویش ثیَویستة طیان لةجةستة جیابکریَتةوة(برِواننة کوَمکار12: 7) بةلاَم عیسای مەسیح لەبەر طوناهیَك نەمردووة کة نەیکردووة ئةو هیض طوناهی تیَدا نەبوو (عیبرانیةکان4: 15).
ب) لەمردندا خودا عیسای جیَ نەهیَشت.
لەمردنی هةتاهةتاییدا خودا بەیةکجاری مرؤظ جیَدةهیَلَیَ (مەتتا 25: 46 ؛ 2تەسالوَنیکی1: 8- 9 ؛ بینین 21: 8 ثیَش مردنی مەسیح لەسەر خاض خودا وةك سزای طوناهةکانمان جیَی هیَشت (مەتتا27: 46) بةلاَم لەکاتی مردنی عیسای مەسیحدا خودا جیَی نەهیَشت وازی لة خؤشةویستی و ئةو و دلَخؤشی بةو نەهیَنا.هةروةها لەکاتی مردنةکةیدا لەسەر خاض دوَرِاو و بیَ هیوا نەبوو،بةلَکو نویَذی بؤ خودای باوك کرد و طیانی خؤی خستة ناو دةستی خودا (لوَقا 23: 46) کاتیَك جةستةی لەطؤرِدابوو سروشتی خودایی بەیةکطرتووی مایةوة لەطةلَ سروشتی مرؤیی ضونکة مەسیح بةهیَزی خؤی لة مردن هةستایةوة (برِواننة یوَحةنا10: 17-18).
ج) مردنی عیسای مەسیح لیَثرسینةوةی طوناه بوو بة ثیَی شەریعةتی خودا:
کتیَبی ثیرؤز فیَرمان دةکات کة مردن سزای طوناهة بة ثیَی شەریعةتی خودا (روَما3: 26).طرنطة بزانین کة عیسای مەسیح مردنیَکی سروشتی نەمردووة،هةروةها تیرؤر نەکراوة،بةلَکو بة ثیَی ثلانی خودادا مردووة.

1-بة ثیَی یاسای مرؤظ برِیاری مردنی عیسا درا.برِیاری مردنی عیسا بةهؤی تاوانیَك نەبوو کة دةستةکانی ئةنجامی دابیَ.سةرةرِای ئةو هةموو دةستدریَذی و زولَمة نەیانتوانی شتیَك بدؤزنةوة بة هؤیةوة تاوانباری بکەن،بةلَطةش لەسەر ئةمة ئةوةیة کة (پیلاتۆسی پونتی) ضةندین جار بیَتاوانی ئةوی رِاطةیاندن،بةلاَم سةرةرِای ئةوةش دادوةر برِیاری خؤی دا (واتا ثیلاتوَسی ثونتی).برِیاری مردنی دةرکرد ضونکة لةوة ترسا کة کة یةهودیةکان هةرِةشة لة ثؤستة سیاسیةکةی بکەن.بة تاوانبارکردنی عیسای مەسیحی بیَتاوان پیلاتۆسی پونتی سةرزةنشتی خؤی و یةکسانی و دادوةری مرؤیی کرد کة نەیتوانی بەرقةراری بکات.

2-بڕیاری مردنی عیسای مەسیح بە ثێی شەریعەتی خودایی بوو،لەهەمان کاتدا،خودای باوك بڕیاری مردنی بەسەر کوڕدا دەرکرد (عیسای مەسیح)وەك سزای طوناهەکانی هەموو جیهان.بەمردنیشی بوو بەقوربانی کەفارەتی طوناهەکانی هەموو خەڵکی واتا توڕەیی خودای ثیرۆز و دادوەری لەسەر هەموو ئەو خەڵکانە لابوو کە عیسای مەسیحیان وەك ڕزطارکاری ذیانیان قبوڵکرد لە هەموو جیهاندا.زۆر طرنط بوو کە عیسای مەسیح بە بڕینی سەری یان بەردبارانکردنی تا مردن،نەمرێ بەڵکو ثێویست بوو کە بە لەخاضدان بمرێ.لەخاضدان شێوازی سزای مردنی یەهودیەکان نەبوو بەڵکو شێوازێکی ڕۆمانی بوو.لە خاضدان ئەوەندە ناشیرن بوو کە هاونیشتمانیانی ڕۆمانی ثێ سزا نەدەدرا،بەڵکو بۆ خەڵکە هەرە خراثەکان و قێزەونترین تاوانباران و کۆیلەکان بوو.بەم شێوەیە عیسای مەسیح لەسەر خاض مرد.بەم شێوەیەش هەموو داخوازیەکانی یاسای مرۆیی و داخوازی شەریعەتی خودایی تەواوکرد.بەمردنێکی نەفرەتلێکراو مرد ضونکە لە غەلاتیە 13: 3 نوسراوە ((نەفرەتلێکراوە ئەوەی بە تەختەوە هەڵبواسرێ)) بەمەش بووبە قوربانیمان لە نەفرەتی طوناه،بەوەی نەفرەتی ئێمەی هەڵطرت و لەجیاتی ئێمە بوو بەنەفرەت (غەلاتیە 3: 10-13).

3-طرنطی مردنی عیسای مەسیح

ئەنجامەکانی مردنی عیسای مەسیح ضی بوون؟

أ) عیسای مەسیح بۆ کەفارەتی طوناهەکانی خەڵکی مرد (یۆحەننا 4: 10)

کەفارەتدانی طوناه مانای وەفادارییە بۆ داخودازییەکانی خودای بەرز و ثیرۆز بە سزادانی طوناه ئەمەش مانای لابردنی توڕەیی خودای ضاکەکارە لەسەر طوناهەکان.بەم مانایە مردنی عیسای مەسیح لەسەر خاض قوربانی کەفارەتی بوو کە توڕەیی خودای لەسەرمان لابرد.قوربانی مەسیح هەموو قوربانییەکانی تری دوورخستەوە،بەوەش ضیتر ثێویست بە قوربانی ناکات لە ثەرستطاکان و قوربانطاکاندا،وەك ئەوەی کە طەلی خودا دەیکرد لە ثەیمانی کۆندا و دادڕینی ثەردە((ثەردەی ثەرستطا کە ثیرۆز و ثیرۆزی ثیرۆزەکان جیا دەکاتەوە)) بۆ دوو بەش لەسەرەوە بۆ خوارەوە کاتی مردنی خوداوەند عیسای مەسیح ئاماذەیە بۆ نەهێشتنی بەربەست لە نێوان خودا و خەڵکی (مەتتا27: 51).دواتر بۆ هەموو کەسێك دەشێ کە باوەڕ بە عیسای مەسیح بهێنێ وەك خوداوەند و ڕزطارکاری ذیانی کە ڕاستەوخۆ بێتە لای خودا و ئەویش بەهۆی قوربانی مەسیح و طوناهەکانمان ئەویش لە ڕوحی خوداوە (ئەفەسۆس2: 18

ب) عیسا مرد بۆ ئەوەی طوناهەکان بسڕێتەوە (ڕۆما 5: 8- 9

ثاککردنەوەی مرۆطی طوناهبار واتا ڕاطەیاندنی ثاککردنەوەی لەبەردەم خودا ئەمەش مانای ئەوەیە خودا لە طوناهەکانی ئەم مرۆطە خۆش ببێ و لە لێثرسینەوە یەکجاری ثاك ببێتەوە و بێتاوانی ڕبطەیەنرێ وەك کەسێکی ضاکەکار هەڵسوکەوتی لەطەڵ بکرێ.

ب) لەبەرکردن و ثێداضوونەوە

1-بنووسە: ئایەتی کتێبی لەسەر کارتێکی تازە یان دەفتەری تێبینی بنووسە.

2-لەبەربکە: بە شێوازی دروست ئایەتی کەفارەتی طوناه: ڕۆما5: 8 لەبەربکە.

3-ثێداضوونەوە: طروثەکە بکە طروثی دوانی.هەر ئەندامێکی طروث دڵنیا بێت لەوەی کە هاورێکەی ئایەتەکەی بە باشی لەبەر کردووە.

4	وانەی کتێب (70خولەك)	ئەرکی نێردراویێتی کلێسا:مەتا 28:18-20

ڕێبازی ثێنج هەنطاوەکەی خوێندنی کتێبی ثیرۆز بەکاربهێنە مەتتا 28: 16- 20 بەیەکەوە

هەنطاوی 1 :بخوێنەوە

با بەیەکەوە مەتا 28: 16-20 بخوێنەوە

با بەنۆرە بخوێنینەوە بەشێوەیەك هەرکەسە و ئایەتێك بخوێنێتەوە تا بڕطە تەواو دەبێت

هەنطاوی 2 :ئاشکرا بکە:

بیربکەوە ئەو ڕاستیە ضییە کە باوەڕت وایە لەم بڕطەیەدا بۆ تۆ طرنطە؟

یان:ئەو ڕاستیە ضییە کە بەر دڵ و ئەقڵت کەوتووە لەم بڕطە کتێبیەدا.

تۆمار بکە:ڕاستیەك یان دوان بدۆزەرەوە کە تێیان دەطەی و ئاشکرایان بکە.بیریان لێبکەوە و بیرۆکەکانت لە دەفتەرەکەتدا تۆمار بکە.

بەشداری بکە:(دوای ئەوەی کە ئەندامانی طروثەکە هەندێك کات لە بیرکردنەوە و نوسین بەسەر دەبەن، بەنۆرە بیرۆکەکانتان بەشداری بکەن) با هەریەکە بە نۆرە بەو شتانە بەشداری بکەن کە ئاشکرای کردووە. ئەمانەی خوارەوە نموونەی هەندێك لە بەوشداریانەن کە ئاشکرا کراون.بیت نەضێ کە لە هەر طروثێکی بضووکدا ئەندامەکان بەشتی جیاواز بەشداری دەکەن،مەرج نیە هەمان شت بن

ئاشکرا کردن 1:

ئەو ڕاستیەی بەلای منەوە طرنطە ئەوەیە کە لە مەتتا28: 18- 19 ڕاطەیەندراوە (دەسەلاتی ثاڵ ئەرکەکە) لە ئایەتی 18 عیسای مەسیح دەڵێ هەموو دەسەلاتەکانی ئاسمان و سەر زەویم پێدراوە.ئەمەش مانای ئەوەیە کە هیض دەسەلاتێك لەسەرو دەسەلاتی

ئەوەوە نیە.هەروەها مانای ئەوەیە کە عیسای مەسیح دەسەلاَتێکی هەیە کە سەرو هەموو توانا و دەسەلاَتەکانی ترە لەم طەردونەدا.شەیتان کۆت و بەند کراوە و ناتوانیَ ببیَتە رِیَطر لەبەردەم هاتنی خەلَکی بۆ لای خوداوەند عیسای مەسیح.لەبەر ئەمە خودا طرنطترین ئەرکی داوە بە ئیَمەی باوەرِدارانی مەسیحی کە برِؤین و نەتەوەکان بکەین بە قوتابی.لەوانەیە لەو باوەرِیەدا بین کە ئەم ئەرکە زۆر طەورە و ماندووکەرە و لەوانەیە ئەم قسەیە رِاست بیَت ئەطەر تەنها ثشت بەخۆمان ببەستین ئەطەر باوەرِمان وا بیَ کە ثشت بەستن بە خۆمان و بیَ ثشت بەستن بە عیسای مەسیح ئەو کارەمان ثیَ دەکریَ ئەوا خۆمان لەبەردەم ئەرکیَکدا دەبینین کە هەرطیز ناکریَ بەلاَم ئەطەر لەم کارەماندا ثشتمان بە عیسای مەسیح و تواناکانی بەست ئەوا دەبینین کارەکە ئەستەم نیە.ئەمە رِاستیەکی بەنرخە بۆمن کە عیسای مەسیح ئەرکیَك ناخاتە ئەستۆی من بەبیَ ئەوەی توانام ثیَ ببەخشیَ بۆ جیَبەجیَکردنی کاتیَك عیسای مەسیح کاریَك دەخاتە ئەستۆی من ئەوا هیَز و توانا و دانایشم بۆ ئەو ئەرکە ثیَ دەبەخشیَ بۆیە ئەوە دەکات ضونکە هەموو دەسەلاَتەکانی ئاسمان و زەوی ثیَ دراوە.

ئاشکراکردنی 2:
ئەو رِاستیەی کە بۆ من طرنطە ئەوەیە کە لە مەتتا 19: 28-20 رِاطەیەندراوە (ئەو ثەیمانەی لەطەلَ ئەرکەکەدایە) لە ئایەتی 19 خوداوەند عیسای مەسیح رِام دەسثیَریَ کە بە طرنطترین ئەرك هەلَبستم لە جیهاندا ئەو رِام دەسثیَریَ کە برِۆم و خەلَکانی تر بکەم بە قوتابی لە هەموو نەتەوەکان.ئەمەش ئەرکی نیَردراویَتی کلَیَسایە بەلاَم بەتەنها بۆ ئەو ئەرکەم نانیَریَ و جیَم بهیَلَیَ.ئەو لە ئایەتی 20 ثەیمانم ثیَ دەدات کە هاورِیَی منە لەم ئەرکەدا وە هەروەها ثەیمانم دەداتیَ کە لەهەموو رِۆذەکاندا لەطەلَ منە بۆ هەتاهەتایە.ضەند رِاستیەکی جوانە کە مەسیح ئەرکیَکم ناداتیَ بۆ جیَبەجیَکردن بەبیَ هاورِیَی کردنم.بەم شیَوەیە کاتیَك خوداوەند عیسای مەسیح ئەرکیَکم ثیَ دەسثیَریَ بۆ ئەوەی ثیَی هەلَبستم ثەیمانیشم دەداتیَ کە لەکاتی هە ستانم بەو ئەرکە هاورِیَم دەبیَ ئەو بۆیە ئەو کارە دەکات ضونکە لەمردن هەستایەوە و زیندووە.

> هەنطاوی 3 هەندیَك ثرسیار بخە رِوو:
> بیربکەوە: ئەو ثرسیارە ضیە کە ثیَت خۆشە لە طروثەکەتی بکەیت دەربارەی ئەم برِطە کتیَبە؟
> با هەولَبدەین کە هەموو ئەو رِاستیانە تیَ بطەین کە لە مەتتا 18:28-20 رِاطەیەندراوە و ثرسیار بکەین لەسەر ئەو شتانەی تیَی نەطەیشتووین.
> تۆماربکە:ووریا بە لەسەر دارِشتنی ثرسیارەکەت بەباشترین شیَوە دوای ئەوە ثرسیارەکە تۆمار بکە.
> بەشداری بکە:(دوای ئەوەی کە ئەندامانی طروث هەندیَك کات لە بیرکردنەوە و نووسیندا بەسەر دەبەن دوا بکە کە هەر کەسە بە ثرسیارەکەی بەشداری بکات).
> طفتوطۆ بکە:دوای ئەوە هەندیَك لەو ثرسیارانە هەلَبذیَرە و بە طفتوطۆکردن لەطەلَ طروثەکەت وەلاَمیان بدەوە. (ئەمانە خوارەوە نموونەی هەندیَك ثرسیارن کە لەوانەیە ئەندامانی طروثەکە بیان خەنە رِوو وە هەندیَك تیَبینی بەسوود بۆ بەرِیَوەبردنی طفتوطۆ دەربارەی ثرسیارەکان)

ثرسیاری 1: (28: 18) ووتەی عیسای مەسیح ئایا کاتیَك هەبووە کە عیسا دەسەلاَتی تیَدا نەبووە؟
تیَبینی/
أ) ثیَش ئەوەی عیسا بەرجەستە بیَت هەموو دەسەلاَتیَکی هەبوو ضونکە ئەو هەموو شتیَکی خولقاندووە و هەموو شتیَك بە ووتەی توانای خۆی دەثاریَزیَ(یۆحەننا 1: 1-3 عبرانیەکان1: 3).
ب) کاتی بەرجەستە بوونی: عیسا خۆی لە شکۆمەندی بەتالَ کرد کاتیَك ثیَش بەرجەستە بوونی لەطەلَ خودا هەیبوو (فیلیثی 2: 6-8 بۆیە رِیَطەی بە خۆی نەدا بۆ بەکارهیَنانی توانای رِەهای خودایی بەلاَم سەرەرِای ئەوەش دەستەلاَتی سنوورداری بەسەر هیَزی سروشت و شەیتانەکان و نەخۆشی و مردن و دوذمناندا ثیادە دەکرد (مەتتا 5: 11).
ج) دوای مردنی و هەستانەوەی و دانیشتنی لەتەنیشت خودای باوك.عیسا هەموو دەسەلاَتیَکی لە طەردووندا ثیَدراوە.ئەو مافی ثیادەکردنی ئەم دەسەلاَتانەی ثیَ دراوە وەك ثاداشت و بەخشش بۆ تەواو کردنی کاری رِزطار بوونی ئیَمە لە دانیالَ 7: 13-14دەخویَنینەوە((
))
(بەراوورد ئیشایا9: 7) و بینین5: 1- 14.عیسای مەسیح بەشەکانی کتیَب لەخودا بەنوسراوی وەردەطریَ کە ناوە و دەرەوە نووسراوی لەسەرە ضونکە تاکە کەسە کە شایان و بەتوانایە بۆ کردنەوەی مۆرەکانی کتیَب.واتا تاکە کەسە کە شایان و بەتوانایە بۆ زانینی ناوەرۆکەکانی کتیَب و جیَبەجیَکردنی ئەوەی تیایدا هاتووە بەلاَم ناوەرِۆکەکانی ئەم کتیَبە بنەما سەرەکییەکانی کار ثیَکردنن لەو ساتە وەختەوە کە مەسیح بەسەر کەوتوویی دەضیَتە دەرو بۆ ئەوەی سەرکەوتوو بیَت و سواری ئەو ئەسثە سثیە ببیَت(بینین6: 2 و تارِۆذی لیَثرسینەوەی کۆتایی (بینین 6: 12- 17) واتا لەکاتی هاتنی یەکەمی تا هاتنی دووەمی.
لە فیلیثی2: 9 -11دەخویَنینەوە ((
))
بەم شیَوەیە دەبینین کە مەسیحی مەزن لە هاتنی یەکەمەوە کاردەکات تا خەلَکی لە هەموو و زمان و نەتەوە و هۆزیَك رِزطار دەکات.

د) کاتی هاتنی دووەمی وەسفکراو لە مەتتا 13 و 24-25.دەسەلاَتی خوداوەند عیسای مەسیح کە بەسەر هەموو کەسیَکدا ثیادەی دەکات بۆ هەموو خەلَکی دیارە لە هەموو جیهاندا بەتایبەتی کاتی هەستانەوەی هەموو مردووەکان و لیَثرسینەوەی هەموو خەلَکی و تازە بوونەوەی زەوی.

ثرسیاری 2: مەتتا 28: 19 رِسثاردەی عیسای مەسیح: ضۆن ثیَنج کردارەکە بەیەکەوە دەبەستیتەوە لەم رِاسثاردەیەدا؟

تێبینی/

أ) ڕسثاردەی عیسای مەسیح ئەوەیە (بڕۆن کەواتە هەموو نەتەوەکان بکەن بە قوتابی مەسیح بەناوی باوك و کوڕو ڕوَحی ثیرۆز فێریان بکەن کە کار بەهەموو ئەوەوە بکەن کە ڕاتان دەسثێرم) ووشەی کەواتە زۆر طرنطە ضونکە ئەوەی عیسا دەربارەی خۆی طوتوویەتی لە ئایەتی 18 دەبەستێتەوە بە ڕسثاردەکەی لە ئایەتی 19.کاتێك ووتی ئەو خاوەنی دەسەلاَتی ڕەهایە بەسەر هەموو مرۆظ و بوونەوەرەکان و شتەکاندا،وویستی بزانین کە ڕسثاردەکەی تایبەت بە ڕۆیشتنە بۆ هەموو نەتەوەکان (کردنیان بە قوتابی و کردنیان بە مەسیحی و فێرکردنیان) ڕاسثاردەیەکە بۆ جێبەجێکردن دەشێ و جێبەجێش دەکرێ.کردنە قوتابی خەلَکانی تر ئەرکێکە دەکرێ و دەبێ لە هەموو جیهاندا بکرێ بەم شێوەیە بەبێ ئامادەیی و دەسەلاَتی ئەو کارێکی ئەستەمە و ناکرێ بەلاَم بەدەسەلاَت و ئامادەیی ئەو ئەستەم دەکرێ و مسۆطەریش دەبێ.

ب) ثێنج کردارەکە ئەمانەن ((بڕۆن)) و ((بکەن بەقوتابی)) و ((بکەن بە مەسیحی)) و ((فێربکەن)) و ((کار بکەن)) کرداری سەرەکی (بکەن بە قوتابی)یە لە زمانی ڕەسەندا ئەم کردارە ئاماذە دەکات بۆ ئەوەی کە ئەم ڕاسثاردەیە دەکرێ جێبەجێ بکرێ بەشێوەیەکی بەردەوام.ئەمەش مانای ئەوەیە کە ثێویستە لەسەر قوتابیانی عیسای مەسیح بەردەوام بن لە بەقوتابی کردنی خەلَکانی تر بۆ خوداوەند عیسای مەسیح لە هەموو شوێنێکی ئەم جیهانەدا تا کۆتایی زەمانە (ماوەی نێوان هاتنی یەکەم و هاتنی دووەمی مەسیحی خوداوەند) بەڵام سێ کردارەکە (بڕۆن) و (بکەن بە مەسیحی) و (فێربکەن) لە زمانی ڕەسەندا ثشت بەکرداری سەرەکی دەبەستێت بەمانای دەخوازی دێ.ئامادە کردنی قوتابیان بۆ خوداوەند عیسای مەسیح ثێویستی بە ڕێبازێکی دیاری کراو هەیە کە لەسەر جلَەوی دەست ثێشخەری و هەولَدانی زۆر دابمەزرێ.

1-ثێویستە لەسەر قوتابیانی خوداوەند عیسای مەسیح ضاوەڕێ خەلَکانی تر نەکەن کە بێنە لایان بەلَکو دەست ثێشخەری بکەن لە ضوونیان بۆ هەر نەتەوەیەك لە جیهاندا.

2-ثێویستە لەسەر قوتابیانی عیسای مەسیح کە بە ئینجیل ووتار بدەن و داوایان لێبکەن بۆ تۆبەکردن و باوەڕ هێنان بە نامەی ئینجیل و هانیان بدەن بۆ ئەوەی ببن بە قوتابی خوداوەند عیسای مەسیح.

3-ثێویستە لەسەر قوتابیانی عیسای مەسیح کە بەناوی خودای تاك و تەنها کە خۆی ڕاطەیاندووە کە باوك و کوڕ و طیانی ثیرۆزە.باوەڕداران بەهێز بکەن بۆ ڕووکردنە مەسیح.

4-ثێویستە لەسەر قوتابیانی عیسای مەسیح کە فێریان بکەن طوێڕایەلَی ڕاسثاردەکانی عیسای مەسیح بن

ثرسیاری 3: 28: 19 مانای ضیە کە مرۆظ (قوتابی عیسای مەسیح) بێ؟

تێبینیەکان/قوتابی کەسێك نیە تەنها لە ئایندا طۆڕابێ،بەلَکو ئەو کەسەیە وازی لە ذیانی ڕابردووی هێناوە و بووە بە شوێن کەوتووی مەسیحی خوداوەند ئارەزوو دەکات لێوەی فێربێ. بەمانایەکی تر وای لێهاتووە کە خوداوەند عیسای مەسیح بۆتە خاوەنی ئەقلَ و دلَ و وویستی ئەو.خوداوەند عیسای مەسیح خۆی کۆمەلَێك سیفەتی داناوە کە دەبێ لە قوتابیەکاندا هەبن (بڕواننە کتێبی دووەمی مەشق کردن لەسەر بوونە قوتابی وانەی 23) بەم شێوەیە قوتابی ئەو کەسەیە دوای عیسای مەسیح دەکەوێ و لێوەی فێردەبێت هەروەها خاوەنی ئەو سیفەتە دیاری کراوانەیە کە مانای وایە ئەقلَ و دلَ و وویستی بووە بە مولَکی طەورە.دواتر بوونە قوتابی مانای ئەوەیە کە خەلَکان لە هەموو نەتەوەکان ببنە شوێن کەوتەی عیسای مەسیح و فێرخوازانی ئەو هەروەها مانای ئەوەیە کە یارمەتی ئەو خەلَکانە بدرێ بۆ بەدەست هێنانی سیفەتی ثێویست کە خوداوەند عیسای مەسیح بۆ قوتابیەکانی داناوە.

ثرسیاری 4: مەتا 28: 19 ثێویستە لەسەریان بۆ کام نەتەوانە بضن و بە مزطێنی مەسیح واتە ئینجیل ووتار بدەن.

تێبینی/ووشەی ((نەتەوە)) کە لە کتێبی ثیرۆزدا هاتووە جیایە لەضەمکی نەتەوە لەم کاتەی ئێستادا.نەتەوە لە کاتی ئێستاماندا لە ذمارەیەکی زۆر خەلَکی ثێکدێت و دەکرێ خەلَکی بەزمان و کلتوری جۆراو جۆر لەخۆ بطرێ.لەکاتی ئێستاماندا قورسە جیاوازی بکرێ لە نێوان نەتەوە و ولاَتدا.بەلاَم لە کتێبی ثیرۆزدا ووشەی نەتەوە بۆ کۆمەلَێك لەو خەلَکانەی کە کۆمەلَێك داب و نەریتی هاوبەش یەکیان دەخات.خەلَکی لەو کۆمەلَەدا هەست بەخۆشەویستی هاوبەش دەکەن و لە شێوەی ذیاندا هاوشێوەن.بەزۆری نەتەوەیەك لە زمان و ڕەسەنایەتی و مێذوودا هاوبەشن لەوانەیە لە ثیشە و باری ئابووری هاوبەش بن وەك جووتیارەکان و کرێکاری کارطە و قوتابیانی زانکۆ.یان لەوانەیە لە شوێنی جوطرافی و ناوضەدا هاوبەش بن بەم شێوەیە لەکاتی ئێستاماندا هەر وولاَتە و بریتیە لە ضەندین نەتەوە و طروث کە لە سنورەکەیدا دەذین.هەموو نەتەوە و طەلەکان و بیان کەن بە قوتابی ئەو ئەمە ثیشانمان دەدات کە نابێ تەنها بڕۆین بۆ وولاَتە جیاکان بەلَکو بۆ هەموو ئەم کۆمەلَی خەلَکانە لە هەر وولاَتێکدا بێت بۆ ئەوەی بیان کەین بە قوتابی مەسیح.

ثرسیاری 5: مەتتا 28: 19 بۆضی باوەڕدارانی مەسیحی بە ئاو ثاك دەکرێنەوە! (لەئاوهەلَکێشان)

تێبینی/لە کاتێکدا کە لە ئاو هەلَکێشانی ڕۆحی ثیرۆز بەرثرسیارێتی خوداوەند عیسای مەسیحە (مەتتا 3: 11-12) ثاككردنەوە بە لەئاو هەلَکێشان بەرثرسیارێتی قوتابیانی خوداوەند عیسای مەسیحە (مەتتا28: 19.خوداوەند عیسای مەسیح ڕایسثاردوین بۆ لەئاو هەلَکێشان (لەئاوهەلَکێشان) لەبەرئەوە ثێویستە لەسەر ئەو کەسانەی طوێیان لە نامەی مەسیح بووە و بیستوویانە و باوەڕیان ثێ هێناوە کە خۆیان بەئاو (لەئاوهەلَکێشان) ثاك بکەنەوە و بۆ ئەوەی مرۆظ ئامادەبێت بۆ ئەم کارە ثێویستە تۆبە بکات و ووتە ثاکبوونەوە بو ئاو (لەئاوهەلَکێشان) قبولَ بکات (کردار2: 38- 41) کە کتێبی ثیرۆز باسی لێ دەکات نەریتێکی ئایینی دەرەکییەو بەبەکارهێنانی ئاو دەکرێت.

أ) لەئاو هەڵكێشان (لەئاوهەڵكێشان) نیشانەیەكی دەرەكییە ئامادەیە بۆ كاری ناوەكی كە ڕۆحی ثیرۆز ثێی هەڵدەستێ و ثێی دەووترێ لە ئاو هەڵكێشانی ڕۆحی ثیرۆز (1كۆرنسۆس 12: 13)

ب) لەئاو هەڵكێشان (لەئاوهەڵكێشان) مۆری دەرەكییە لەسەر باوەڕی ناوەكی كە ڕۆحی ثیرۆز دەیبەخشێ بە باوەڕدار لێخۆشبوونی طوناهەكانیەتی (ڕۆما 8: 15-18 ؛ 2كۆرنسۆس 1: 21- 22 ؛ ئەفەسۆس1: 13-14) هەروەها بێتاوان بوون و ثاكبوونەوەیەتی بە تەواوی لەبەردەم خودا (ڕۆما 6: 3- 7) هەروەها بووە بەئەندامی طەلی خودا (غەلاَتیە 3: 26- 29) هەروەها خودا ئەوەی لەودا دەستی ثێكردووە تەواوی دەكات (یۆحەننا 17: 12 ؛ فیلیثی 1: 6).

ج) لەئاو هەڵكێشان (لەئاوهەڵكێشان) ثابەندبوون و ڕاطەیاندنە.ئەوەیە كە مرۆظ لە جیهانی طوناه و هەڵە جیابۆتەوە (ڕۆما 6: 3-6-9، 13)و ثەیوەندی زیندووی هەیە لەطەڵ خودای كتێبی ثیرۆز و بووە قوتابی خوداوەند عیسای مەسیح (مەتتا 28: 19) لەئاو هەڵكێشان ئامادەیە بۆ ئەوەی كە خودای باوك باوەڕداری بەخۆطرتەوە لە خێزانەكەیدا.هەروەها خودای كوڕ (عیسای مەسیح) بەخوێنی خۆی كردۆتە قوربانی و خودای ڕۆحی ثیرۆز تیایدا نیشتە جێیە و ثیرۆزی دەكات.

ثرسیاری 6: مەتتا 28: 20 بۆضی ثێویستە لەسەر باوەڕدارانی نوێ كە فێری طوێڕایەڵی بین؟
تێبینی/ثێویستە لەسەر قوتابیانی عیسا كە خەڵكانی نەتەوە جیاوازەكان فێربكەن كەكار بە هەموو ڕاسثاردەكانی خوداوەند عیسای مەسیح بكەن.بەشێوەیەك كە ڕێنماییەكانی عیسای مەسیح بەتەواوی ئاشكراو ڕووت لە ڕێڕەوی كتێبی ثیرۆزدا وەك طشت.ثێویستە لەسەر خوداوەند عیسای مەسیح كە ڕاستی ڕاطەیەندراوی ناو كتێبی ثیرۆز فێری خەڵكی بكەن.ثۆلسی نێردراو لە كرداردا 20: 27 دەڵێ ((لەبەرئەوەی ڕێطر نەبووم لە ثێراطەیاندنی هەموو مەبەستەكانی خودا بە ئێوە)) هەروەها خوداوەند عیسای مەسیح فەرمان بە قوتابیانی دەكات كە تەنها بە فێركردنی ڕاستی نەوەستن بەڵكو فێری كاركردنیش بكەن بەم ڕاستیە.شوێنكەوتووانی ڕاستەقینەی مەسیح بە طوێڕایەڵی ڕێنماییەكانی عیسای مەسیح جیا دەكرێنەوە.ثێویستە لەسەریان كە ئەو ڕاستییە ثیادە بكەن كە فێری بوون هەروەها ثێویستە لەسەریان كە ئەقڵ و دڵیان و خواستیان بەڕاستی تێرببن بۆ ئەوەی بتوانن تیایدا جێطیربن.بە ثێی ئەوەی كە لە ئینجیلی مەتتا 7: 21- 24 و نامەی فیلیثی 4: 9 هاتووە مەعریفە و ڕێنمایی دوو كارن لەیەكتر جیا نابنەوە.

ثرسیاری 7: ئایا خوداوەند عیسای مەسیح دەیەوێ كە هەموو باوەڕدارێكی مەسیحی ببێ بەقوتابی ئەو؟
تێبینی/بەڵێ خوداوەند عیسای مەسیح دڵخۆش نیە بەو كەسانەی باوەڕی ثێ دێن و طوێڕایەڵی ناكەن و دوای ناكەون.ئەو لە باوەڕداران ضاوەڕێی ئەوە دەكات كە لە دڵەوە باوەڕی ثێ بهێنن و دوای بكەون و لێوەی فێرببن و سیفەتی قوتابی ڕاستەقینە بەدەست بهێنن.بەكورتی مەسیحی خوداوەند دەیەوێ كە هەر باوەڕدارێك لەناخی دڵەوە باوەڕی ثێ بهێنێ و طوێڕایەڵی بكات.

ثرسیاری 8: ئایا هەموو باوەڕدارانی مەسیحی جیهان قوتابی خوداوەندمان عیسای مەسیحن؟
نەخێر.تەنانەت لەو ماوەیەشدا كە عیسای تیادا ذیاوە لەسەر زەوی،خەڵكانێك هەبوون بانطەشەی ئەوەیان دەكرد كە قوتابی عیسای مەسیحن بەڵام لێی جیابوونەوە و دوای نەكەوتن بە بیانووی ئەوەی كە ڕێنماییەكانی تووند و دڵڕەقانە بوون(یۆحەننا 6: 66) بەم شێوەیە هەر كەسێك بە مەسیحی خوداوەند دەڵێ((ئەی خوداوەند، ئەی خوداوەند)) ناضێتە ثاشایەتی ئاسمان ضونكە بە ویستی خودا ناكەن (مەتتا 7: 21) هەروەها ئێمە لە نموونەی خوانی ثاشاوە دەبینین كە هەر كەسێك كە دەضێتە هۆڵی زەماوەندەوە مافی مانەوەی نیە لەوێ.ئەوانەی ضاكەی عیسای مەسیحیان بەدەست نەهێناوە دەخرێتە دەرەوە (مەتتا 22: 11- 14)!

ثرسیاری 9: ئایا ثێویستە لەسەر هەموو باوەڕدارانی مەسیحی كە بضنە ناو ثرۆسەی بە قوتابی كردنی خەڵكانی تر؟
تێبینی/بەڵێ.لە مەتتا (28) دا دەبینین كە خوداوەند عیسای مەسیح یانزە قوتابیەكەی خۆی ڕاسثارد كە ئەمە بكەن.بەم شێوەیە ثێویست بوو لەسەریان كە برۆن و خەڵكانی تر لەهەموو نەتەوەكان بكەن بە قوتابی بە ڕێطای فێركردنیان بۆ كاركردن بە هەموو ڕاسثەردەكانی عیسای مەسیح.یەكێك لەو ڕاسثاردانەی كە ثێویستە لەسەر هەموو قوتابیە تازەكان كاری ثێ بكەن ئەم ڕاسثاردەیە ((برۆن و هەموو نەتەوەكان بكەن بە قوتابی)) ڕاسثاردەی تایبەت بە ئامادەكردنی قوتابیانی تر ڕاسثاردەیە كە بۆ هەموو باوەڕدارانی مەسیحی لە جیهاندا! ثێویستە لەسەر هەموو مەسیحیەك كە ببێ بە قوتابی خوداوەند عیسای مەسیح و ثێویستە لەسەر هەموو قوتابیەكی عیسای مەسیح كە یارمەتی باوەڕدارانی تر بدات بۆ ئەوەی ببن بەقوتابی خوداوەند عیسای مەسیح.
ئەم ڕاسثاردەیە تەنها ثەیوەندی بەكلێسا لۆكاڵەكانەوە نیە بەڵكو ثێویستە لەسەر هەموو كلێساكان كە بە ثرۆسەی بە قوتابی كردن هەڵبستێ لە ڕێطای بەشداریكردنی هەموو باوەڕدارانی ثێطەیشتوو بۆ یارمەتیدانی خەڵكانی تر بۆ ئەوەی ببن بە قوتابی ثێطەیشتوو بۆ خوداوەند عیسای مەسیح.

ثرسیاری10: مەتتا 28: 20 ثەیمانی خوداوەند عیسای مەسیح.ئەو ثەیمانە ضیە كە عیسای مەسیح داویەتی بەو باوەڕدارانەی كە سوورن لەسەر بە قوتابی كردنی ئەوانی تر.
تێبینی/خوداوەند عیسای مەسیح ثەیمانی ثێدان و ووتی ((ئەوەتا من هەموو ڕۆذێك لەطەڵتاندام تا كۆتایی زەمانە)) دەكرێ ووشەی لەبیرتان بێ بخەینە ثێش ئەم ثەیمانەوە بۆ ئەوەی ڕستەكە بەم جۆرەی لێبێت ((لەبیرتان بێت من هەموو ڕۆذێك لەطەڵتاندام تا

کۆتایی زەمانە)) خوداوەند عیسای مەسیح قوتابیەکانی هاندەدا بۆ وەبیرهاتنەوەی ئەیمانەکەی.دەستەواذەی ((هەموو رۆذێك)) واتا هەموو رۆذەکان بەبێ جیاوازی.

سەرەرای ئەوەی هەر رۆذەو طرفت و ماندووبوونی خۆی هەیە.بەلأم خوداوەند عیسای مەسیح ئەیمانی ثێداوین هەموو رۆذێك لەطەلَماندا بیَت و ئەم دۆخە بەردەوام دەبیَت تا هاتنەوەی دووەمی کاتێ ئەم زەمانە کۆتای دیَت و زەمانی ئاسمان و زەوی تازە دەست ثێدەکات.خوداوەند عیسای مەسیح ئەیمانی بە قوتابیەکانی دەدا لەبەرئەوەی کە ئەوان طویَرایەلَی راسثەردەکانی ئەون بۆ رۆیشتن و کردنە قوتابی خەلَکانی تر لە هەموو نەتەوەکان ئەویش خۆی لەطەلَیان دەبێ لەهەموو رۆذێکی خزمەتکردنیان.بەلَێ بەهەموو خۆشەویستی خۆی لەطەلَیان دەبێ،بە هەموو دانایی و توانای خۆی بە خۆشەویستی خوداوەند عیسای مەسیح قوتابیەکانی دەتوانن ئەو کەسانەیان خۆش بوێ کە رق و کینە دایرماندوون.بە دانایی عیسای مەسیح قوتابیەکانی دەتوانن بریاری سەرکەوتوو بدەن لەناو ئەم جیهانە ثر ئاستەنط و طیَروطرفتە.هەروەها بەتوانای عیسای مەسیح قوتابیەکانی دەتوانن زالَ ببن بەسەر خراثە و خراثەکاری ئەم جیهانەدا و سەرکەوتن بەدەست بهیَنن بەسەر هیَزی تاریکیدا.

ثرسیاری 11: کەواتە ئەرکی نیَردراویَتی کلَیَسا ضیە؟

تێبینی/ئەرکی نیَردراویَتی کلَیَسا ئاشکرایە لە (ئینجیلی مەتتا 28: 18- 20)وا ثێویستە لەسەر هەموو کلَیَسایەك کە باوەرت بۆ لای خەلَکی لە هەموو زمانەکان و نەتەوەکان و ثیشەکان و کۆمەلَ و طروثەکان بە ئامانجی بە قوتابی کردنیان بۆ خوداوەند عیسای مەسیح ئەم ئەرکە نیَرداوەیە دەکرێ بکرێ و ئەستەم نیە ضونکە خوداوەند

عیسای مەسیح خۆی ئامادەیە بەهەموو دەسەلأتی خۆی.

هەنطاوی4:جیَبەجێ کرن بیربکەوە:کام راستییەی ئەم برطە کتیَبیە بۆ جیَبەجێ کردنی کردەیی باوەرداران دەشێ؟ بەشداری بکەو تۆمار بکە:وەرن با بەیەکەوە بیربکەینەوە و هەندیَك لەو جیَبەجیَکردنە کردەییانە تۆمار بکەین کە دەتوانن ئوختەی بکەین لە مەتتا 28:18-20 بیربکەوە:جیَبەجێ کردنی کردەیی ثێشنیار کراو ضیە کە خودا لەتۆ دەوێ بیکەی بە جیَبەجنکردنی کەسی؟ تۆماربکە/ئەم جیَبەجێ کرنە کەسیە لە دەفتەرەکەتدا بنووسە.هەست بەسەربەستی بکە لە بەشداری کردنی جیَبەجیَکردنی کەسی کە خودا خستوویەتیە دلَتەوە. (لەبیرت بیَت کە ئەندامانی هەر طروثیَك راستی جۆراو جۆر دەضەسثیَنیَت یان لەهەمان راستیەوە ضەسثاندنی جیاواز هەلَدەهیَنن.ئەمە لیستیَکە بە هەندیَك جیَبەجیَکردنی ثێشنیار کراو)

1-نموونە لەسەر جیَبەجیَکردنی ثێشنیار کراو:

28: 18 لەکەسانی ترو بارودۆخی قورس مەترسە ضونکە خوداوەند عیسای مەسیح هەموو دەستەلأتیَکی زەوی و ئاسمانی ثێدراوە.

28: 18 جلَەوی دەستثێشخەری بطرە دەست و برۆ بۆ کردنە قوتابی ئەوانی تر لەوانەی ثێشتر نامەی ئینجیلیان نە بیستووە.

28: 19 باوەردارانی تازە فیَری راستیە طرنطەکانی کتیَب بکە و فیَریان بکە طویَرایەلَی راسثاردەکانی عیسای مەسیح بن.

28: 20 هەموو رۆذیَك بیرت بیَتەوە کە خوداوەند عیسای مەسیح بە هەموو خۆشەویستی و دانایی و توانای خۆی لەطەلَتە.

2-نموونە بۆ جیَبەجیَکردنی کەسی(تایبەت).

أ) دەمەوێ دەستثێشخەری بکەم و برۆم بۆ ئەوەی ئەو کەسانە بکەم بە قوتابی کە ثێشتر نامەی مەسیحیان نەبیستووە.دەمەوێ بەناوی ئینجیل ووتار و ئامۆذطاری بدەم و فیَریان بکەم.دەمەوێ ئەوان بکەم بە قوتابی عیسای مەسیح.

ب) دەمەوێ بەردەوام بم لە فیَرکردنی باوەرداری مەسیح کە ملکەضی راسثاردەکانی عیسای مەسیح بن طویَرایەلَی بکەن و هەموو هەفتەیەك هەندیَکمان ذمارەیەك لە باوەردارانی طەنج لەطەلَ خۆیان ببنە دەرەوە بۆ طەیاندنی نامەی ئینجیل بەو کەسانەی کە ثێشتر نەیان بیستووە.بەم ریَطایە بەیەکەوە مانای راستەقینە و کردەیی فیَر دەبین بۆ طویَرایەلَی کردنی خوداوەند عیسای مەسیح.

هەنطاوی 5 : نویَذ بکە وەرن با بەنۆرە نویَذ بکەین بە شیَوەیەك کە هەر کەسەو نویَذ بۆ راستیەك بکەین کە خودا فیَری کردووین لە ئایەتەکانی (مەتتا 28:18-20)دا. (بەدەنط ئەو شتەوە بضۆ لە نویَذەکەتدا کە لەم وانەی کتیَبە فیَری بووین.مەشق لەسەر نویَذی کورت بکە کە رستەیەك یان دوو رستە ثیَك دیَت.لەبیرت بیَت کە هەر طروثیَك دەتوانێ بۆ کاریَکی جیاواز نویَذ بکات.

5	نویَذ (8 خولەك)	نویَذی ثارانەوە

لە طروثی دوانی یان سیانی بەردەوام بن لە نویَذ کردن.نویَذەکانتان لە ثیَناوی یەکتریدا بەرزبکەنەوە،هەروەها لە ثیَناوی خەلَکیدا لەم جیهانەدا.

6	**ئەركی ماڵەوە (دوو خولەك)**	**بۆ وانەی داهاتوو**

(ڕابەری طروث.ئەم ئەركەی خوارەوە بە نوسراوی بدە بە ئەندامانی طروثەكەت یان داوایان لێبكە كە لە دەفتەرەكانیاندا بینوسنەوە)

1-ثەیمان بدە/ثەیمان بدە كە قوتابیان ڕابهێنی بۆ خوداوەند عیسای مەسیح،ئامۆذطاری بدە یان فێربكە وانەی كتێبی ثەیوەست بە مەتتا 28: 16- 20 لەطەڵ كەسێك یان كۆمەڵێك كەس بخوێنە.

2-خەڵوەی ڕوحی/بە ثشت بەستن بە نیوەی بەشی دەرضوون 7: 10- 14 خەڵوەی ڕوحی بكە هەموو ڕۆذێ.شێوازی ڕاستی ثەسەندكراو بەكار بهێنە.تێبینیەكانت تۆمار بكە.

3-لەبەركردنی ووشە: كەفارەتی طوناه: ڕۆما 5: 8 هەموو ڕۆذێ ثێداضوونەوەی ئەو ثێنج ئایەتی دوایی بكە،كەلەبەرت كردوون.

4-نوێذ/نوێذ بكە بۆ كەسێكی دیاریكراو یان شتێكی دیاریكراو لەم هەفتەیەدا بكەو بزانە خودا ضیدەكات (زەبوور 5: 4)

5-لەدەفتەرەكەتدا تۆمار بكە/هەر تێبینیەكی تازە ثەیوەست بە ئامادەكردنی قوتابی تازە بۆ خوداوەند عیسای مەسیح و خەڵوەی ڕوحی و ئایەتەكانی لەبەركردن و وانەی كتێب و ئەم ئەركەی ماڵەوە.